

marnar fyri einum nýggjum samstarvi við Grønland um ráevnini. Danska stjórnin og eg eru fegin um, at Grønland hevur valt ES sum samstarvsfelaga í hesum málinum. Men sum vit sjálvi hava havt í nógv ár, kann tú bæði hava sterk áhugamál í Evropa og hava sterk norður-atlantisk áhugamál, og ein sterkan felagsskap við USA.

Bæði Johannesen og Kuupik Kleist tala fyri sambandinum millum Danmark og ES. Somuleiðis um evruna.

»Tað er áhugavert, at teir siga púra greitt, at tað er ein fyrimunur, at vit eru við í tí evropeiska. Tað eru eisini dømi um, at tað hevur verið gagnligt fyri Føroyar og Grønland, at Danmark hevur ávirkan á evropeiska samstarvið.

Ráevnini

»Tað sama er galdandi á ráevnisøkinum. Tað er onkur sum heldur, at vit hava ikki kent okkara vitjunartíð har, og at vit skuldu verið meira við í tí. Men grønlendingar hava sjálvir gjørt av, at tey hava ábyrgdina av hasum. Tað merkir eisini, at Danmark kann ikki frá degi til dags ráðgeva, hvussu tað skal verða. Vit hjálpa fegin við tí,

vit kunnu, men vit skulu eisini virða avtalurnar, vit gera, og ta lóggávuna, sum er galdandi. Tá grønlendingar tóku undirgrundina heim, bleiv undirgrundin teirra ábyrgd.

Er grundarlag fyri at styrkja samstarvið við grønlenska sjálvstýrið á hesum økinum?

»Tað eru øki, har ráevnini hava týdning fyri okkara verjupolitikk. Um tað hendir, skal Danmark eisini verður partur av avgerðunum. Tá hevði eisini verið skilagott við nýggjum samstarvi, og somuleiðis, at vit hittast javnan at tosa um tað.

Sjálvstýrisskipanin gevur eisini tann móguleikan at finna aðrar hættir at samstarva.

Kuupik Kleist bar fram, at stóra avbjóðingin hjá Grønlandi er at fara saman um móguligar iløgur í rávørumenningina. Tað er lívsneyðugt fyri grønlenska sjálvstýrið, at rávørumenningin skapar arbeiðspláss og sosialan framburð fyri grønlensku borgararnar. Heldur tú, at Danmark fer at hava virknan lut sum stuðul í hesi strembanini?

»Bara, um tað verður heitt á okkum. Vit eru til reiðar,

um tað verður heitt á okkum at vera við. Tað er eisini í ávisum førum, at skráirnar hjá okkum eru líkar, har vit skulu samstarva. Uppihaldsloyvi er eitt dømi. Grønland hevur ábyrgdina av sjálvum ráevnisøkinum, men vit geva fegin okkara ikast, um grønlendarar vilja tað.

Ímyndar tú tær, at Danmark sum liður í slíkum samstarvi fer beinleiðis og spælir ein virknan búskaparligan leiklut?

»Nei. Eg hefti meg við, at landsstýrisformaðurin er sera greiður, tá hann tosar um altjóðagerðina og fríu marknaðarkreftirnar.

Ger tú tað eisini í hesum høpinum?

»Ja, avgjørt. Og eg haldi, at tann sum bjóðar og kann lata allan pakkan, ið grønlendingar meta sum tann rætta, skal hava móguleikan at fara undir arbeiðið. Eg kann ikki ímynda mær, at vit fara upp í eina verkætlan, sum ikki er á fullkomnum handils-treytum, og tað hava vit ikki móguleikan fyri just nú.

Eru taktiskir faktorar í hesum sambandi?

»Í mun til tað, vit kunnu fáa burturúr, er tað lætt. Tað skal sjálvandi vera tann fyrirøkan, sum hevur

besta tilboðið, ið skal seta ferð á námsvinnuna. Eg eri sannførd um, at grønlendingar vita fullvæl, hvat teir skulu taka støðu til. Teir eru noyddir at seta treytir. Um tað er eitthvørt, vit kunnu hjálpa við, gera vit tað fegin. Men tað eru grønlendingar, sum skulu heita á okkum, um tað er.

Bæði Kuupik Kleist og ES-kommissjónin eru greitt á einum máli viðvíkjandi, at spurningurin um, hvør í grundini hevur ræðið á hesum strategisku ráevnum er ikki uttan týdning og er ikki einsamalt treytað av marknaðinum...

»Eg styðji meg at Kuupik Kleist, sum sigur, at hann hevur alit á altjóða kappingini, og hann hevur álit á handilsfrælsi. Vanlig námsvinna nemir ikki neyðturviliga okkara strategisku áhugamál, sama hvør fer undir hetta. Tað er ikki, tí eg fari lætt um hetta málið. Tað kann væl vera, at tað fer at nerta við okkara áhugamál.

Ger tað nakran mun fyri teg, at tað er ein privat ella ein almenn fyrirøka?

»Eg vil ikki siga nakað um tilhugsadar spurningar. Eg siggi kortini fram til ríkisfundin at vita, hvat Grønland

Bo Lidegaard

Blaðstjóri á Politiken, føddur 23. januar í 1958 í Nuuk, har pápi hansara var prestur. Hann er søgufrøðingur, dr. phil. Bo Lidegaard hevur verið skrivstovustjóri og sendimaður í Forsætismálaráðnum og varav 26. apríl í 2001 útnevndur til ábyrgdarblaðstjóra á Politiken eftir at Tøger Seidenfaden doyði.

Bo Lidegaard er sonur Mads Lidegaard og Else Lidegaard, sum er journalistur og rithøvundur – hon hevur skrivað nógv um William Heinesen og Jørgen-Frantz Jacobsen, eitt nú bókina við brævaskifti teirra, sum kom út í fjør. Hann er beiggi Martin Lidegaard, sum er klima- og orkumálaráðharri fyri Radikala Vinstraflokkinn í Danmark.

Studentur í 1976 á Gentofte Statsskole. cand.phil í søgu frá Københavns Universitet í 1984. Í 1997 bleiv hann dr. phil upp á ein disputats um Henrik Kauffmann.

Umframt arbeiði sum høvundur hevur hann eisini starvast í Uttanríkisráðnum.

Bo Lidegaard hevur – við uppvøkstri sínum í Grønlandi – stóran áhuga í Ríkisfelagsskapinum millum Føroyar, Grønland og Danmark, sum hann heldur hevur alt ov lítlan áhuga og fær alt ov lítil umrøðu í Danmark.

heldur um komandi námsverkætlanina, og hvønn týdning hetta kann hava á grønlenska samfelagið.

Bæði fyrimunirnar, og hvørjar avbjóðingar fara at stinga seg upp.

Uni Holm Johannesen týddi